

Protokoll 6/2024

fört vid Farsta stadsdelsnämnds sammanträde torsdagen den 13 juni 2024 kl. 18:30-19:15, Konferenscentret i gatuplanet på Storforsplan 36, Farsta centrum

Ledamöter

Laura Roselli (V) Ordförande
Olof Peterson (M) 1:e vice ordförande
Joseph Zamani (S) 2:e vice ordförande
Anki Johansson (S)
Kjell Backman (S)
Moa Sahlin (S)
Niklas Aurgrunn (V)
Lisa Carlbom (MP)
Torbjörn Ebérus (M)
Susanne Larsson (M)
Leif Söderström (SD)
Rikard Werge (L)
Christer Eriksson (C)

Ersättare

Hans Strandberg (S)
Frida Bengtsson (S)
Per Sohrabi (S)
Johanna Mathiasson (V)
Anders Carlsson Lind (V)
Maria Jacobson (MP)
Truls Ljungström (M)
Caroline Örtholm (M)
Kenneth Hedman (M)
Mattias Mårdenfjord (SD)

Övriga närvarande

Carina Lemon-Allstrin, LO (Kommunal) Personalföreträdare
Saime Civas, TCO (Vision) Personalföreträdare
Therése Grahn Avdelningschef Tf stadsdelsdirektör
Ingalill Gustavsson Avdelningschef
Fredrik Karlsson Avdelningschef
Jonas Wilhelmsson Avdelningschef
Johanna Löfvenius Avdelningschef
Carina Johansson Nämndsekreterare

Paragraf

§§1-17

Sekreterare

Carina Johansson

ÖPPEN DEL AV SAMMANTRÄDET

Närvaro, val av justerare, tid för justering

BESLUTSÄRENDEN

§ 1

Godkännande av föredragningslistan

Beslut

Stadsdelsnämnden fastställer den av ordföranden föreslagna föredragningslistan för sammanträdet.

§ 2**Medborgarförslag Gubbängens Fritidsträdgårdar**

Anmälan av medborgarförslag, för nämndens
ställningstagande om beredning

FAR 2024/404

Beslut

Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda ett medborgarförslag från Britta Gussander, ordförande för föreningen Gubbängens Fritidsträdgårdar, om att sätta upp stängsel runt föreningens område och att återkomma med svar vid ett senare sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

I ett medborgarförslag föreslår Britta Gussander, ordförande för föreningen Gubbängens Fritidsträdgårdar, att ett stängsel sätts upp runt föreningens område för att förebygga stölder, vandalisering, att missbrukare håller till i området nattetid och även för att hålla ute rådjur.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- FAR 2024/404-3 (Godkänd - R 1) Medborgarförslag Gubbängens Fritidsträdgårdar
- FAR 2024/404-1.1 Medborgarförslag Gubbängens Fritidsträdgårdar (2/2)

§ 3**Medborgarförslag trygghet i parkmiljö**

Anmälan av medborgarförslag, för nämndens ställningstagande och beredning

FAR 2024/437

Beslut

Stadsdelsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda ett medborgarförslag från Kerstin Rylander om att förebygga otillåten eldning i stadsdelens grönområden utökad rondering, skyltning och röjning och att återkomma med svar vid ett senare sammanträde.

Sammanfattning av ärendet

I ett medborgarförslag föreslår Kerstin Rylander kartläggning av platser där otillåten eldning ofta förekommer i stadsdelens grönområden och utökad rondering, skyltning och röjning på dessa platser.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- FAR 2024/437-3 (Godkänd - R 1) Medborgarförslag Trygghet i parkmiljö
- FAR 2024/437-2.1 Medborgarförslag trygghet i parkmiljö (2/6)
- FAR 2024/437-2.2 Medborgarförslag trygghet i parkmiljö (3/6)
- FAR 2024/437-2.3 Medborgarförslag trygghet i parkmiljö (4/6)
- FAR 2024/437-2.4 Medborgarförslag trygghet i parkmiljö (5/6)
- FAR 2024/437-2.5 Medborgarförslag trygghet i parkmiljö (6/6)

§ 4**Årsrapport 2023 Farsta stadsdelsnämnd**

Yttrande till Stadsrevisionen

FAR 2024/275

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till Stadsrevisionen som yttrande över årsrapport 2023 för Farsta stadsdelsnämnd.

Sammanfattning av ärendet

Stadsrevisionen har granskat stadsdelsnämndens verksamhet under 2023 och gjort bedömningen att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten delvis har varit tillräcklig.

Revisorerna konstaterar att det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet i allt väsentligt är tillfredsställande, och att räkenskaperna upprättats i enlighet med stadens anvisningar. Flera av revisionens tidigare rekommendationer har åtgärdats. Därutöver bedömer revisorerna att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten delvis varit tillräcklig samt att några tidigare rekommendationer kvarstår att åtgärda.

Förvaltningen kommenterar i tjänsteutlåtandet Stadsrevisionens synpunkter och redovisar vad som har gjorts och görs för att avhjälpa bristerna.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- FAR 2024/275-2 (Godkänd - R 1) Tjut årsrapport

§ 5**Ekonomisk månadsrapport maj 2024**

FAR 2024/123

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens ekonomiska månadsrapport för maj 2024.

Sammanfattning av ärendet

Totalt för 2024 prognostiseras ett underskott om 1,6 miljoner kronor före resultatöverföring och en budget i balans efter resultatöverföring från fond.

Underskott prognostiseras inom verksamhetsområde individ- och familjeomsorg; barn och unga samt inom barn, kultur och fritid och ekonomiskt bistånd.

Övergripande ekonomisk påverkansfaktor under året är fortsatt utvecklingen av inflationen och ett ökat kostnadstryck på alla verksamheter, kostsamma placeringar inom barn och ungdom (Trefas), negativ utveckling utav konjunktur samt minskat barnantal i stadsdelsområdet.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- FAR 2024/123-3 (Godkänd - R 1) Månadsrapport maj 2024

§ 6**Genomförandeärende - Servicebostad för personer med funktionsnedsättning enligt lag om stöd och service (LSS 9:9) i Farsta**

FAR 2024/120

Beslut

1. Farsta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag om inhyrning av 7 lägenheter för en ny servicebostad inom fastigheten Bjurö 1 i Farsta. Till en kostnad om 0,9 miljoner kronor per år.
2. Farsta stadsdelsnämnd ansöker hos kommunstyrelsen ekonomi- och trygghetsutskott om att godkänna hyresavtalet.
3. Farsta stadsdelsnämnd ansöker hos kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott om startbidrag med 0,5 miljoner kr.

Sammanfattning av ärendet

Behovet av bostäder med särskild service är stort i hela staden likväl stadsdelsområdet. För att möta detta behov planerar socialförvaltningen och Farsta stadsdelsförvaltning att skapa sju lägenheter samt en gemensamhetslokal alla tillhörande en bostad med särskild service. Dessa bostäder kommer att vara belägna i ett befintligt flerfamiljshus i Farsta, där det planeras för ombyggnation av befintliga lokaler för att skapa servicebostaden. Vidare kommer en senare etapp av byggnationen i området att innefatta kompletterande tre till fem lägenheter, som kommer att förmedlas via bostadsförmedlingen, och kopplas samman med verksamheten. Beslut om de sista lägenheterna kommer att fattas vid ett senare tillfälle. De sju lägenheterna och gemensamhetslokalen erbjuds som hyresrätter med en total yta om 363 kvm.

Den totala årshyran för servicebostaden är cirka 921 000 kr, nettohyreskostnaden uppgår till 88 kr per lägenhet per dygn. Beräknat tillträde till servicebostad är kvartal ett år 2025.

Farsta stadsdelsförvaltning förslår att:

- Farsta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens förslag om inhyrning av 7 lägenheter för en ny servicebostad inom fastigheten Bjurö 1 i Farsta. Till en kostnad om 0,9 miljoner kronor per år.
- Farsta stadsdelsnämnd ansöker hos kommunstyrelsen ekonomi- och trygghetsutskott om att godkänna hyresavtalet.

- Farsta stadsdelsnämnd ansöker hos kommunstyrelsens ekonomi- och trygghetsutskott om startbidrag med 0,5 miljoner kr

Socialförvaltningen föreslår att:

- Socialnämnden godkänner förvaltningens förslag om att beställa sju lägenheter, för en ny servicebostad inom fastigheten Bjurö 1 i Farsta.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- FAR 2024/120-2 (Godkänd - R 1) Genomförandeärende - Servicebostad för personer med funktionsnedsättning enligt lag om stöd och service (LSS 9_9) i Farsta
- FAR 2024/120-1 Bilaga 1- planritning

§ 7**Brukarundersökning inom socialpsykiatri.**

Svar på skrivelse från SD

FAR 2024/339

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på en skrivelse från Sverigedemokraterna om brukarundersökning inom socialpsykiatri.

Sammanfattning av ärendet

I tjänsteutlåtandet Brukarundersökningar inom socialpsykiatri 2023 med diarienummer 2024/63 framgick att svarsfrekvensen för boendestöd i Farsta var 26 procent år 2023, året innan var svarsfrekvensen 30 procent. Svarsfrekvensen för Stockholms stad totalt var 28 procent, en minskning från 33 procent året innan.

I en skrivelse till stadsdelsnämnden vill Sverigedemokraterna att förvaltningen redogör för hur väl förvaltningen tycker att brukarundersökningen gällande boendestödet inom socialpsykiatri fyller sitt syfte och vilka åtgärder som vidtagits eller kommer att vidtas för att höja svarsfrekvensen.

Förvaltningen klargör att Stockholms stad strävar efter en så hög svarsfrekvens som möjligt och att varje enskild röst är betydelsefull.

Årets brukarundersökning om boendestöd pågår. Brukare som har insatsen boendestöd kommer att erbjudas att svara muntligt på enkäten. En långsiktig plan är att kommande år erbjuda brukare att boendestödjare hjälper till att logga in till enkäten. Pappersenkäter ska kunna vara ett komplement. Boendestödjarna ska uppmärksamma brukarna på att brukarundersökningarna kommer och att det är viktigt att besvara dem.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- FAR 2024/339-2 (Godkänd - R 1) Brukarundersökning inom socialpsykiatri. Skrivelse från SD. TJUT
- FAR 2024/339-1 Skrivelse Brukarundersökning socialpsykiatri (SD)

REMISSER OCH YTTRANDEN**§ 8****Miljöprogram 2030 för Stockholms stad**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

FAR 2024/298

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen om förslag till Miljöprogram 2030.

Sammanfattning av ärendet

I budget för 2023 fick kommunstyrelsen tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden i uppdrag att revidera stadens nuvarande miljöprogram som löpte ut 2023. Miljöprogrammet är ett stadsövergripande dokument och innehåller sju målområden med 18 delmål där utmaningarna för Stockholm och påverkan på omvärlden bedöms som störst. Programmet har en tydlig kommunikativ inriktning för att programmet ska bli tillgängligt för stadens medarbetare och för stockholmarna.

Förvaltningen är positiv till förslaget och dess mål och delmål. Programmets innehåll är mycket ambitiöst med högt ställda mål. Målen beskrivs som nödvändiga och möjliga att nå och förvaltningen instämmer i detta. Det innebär nya arbetssätt och mer samverkan och kommunikation mellan stadens verksamheter och med ett större och tydligare fokus på miljö- och klimat inom samtliga förvaltningar och bolag i staden.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Olof Peterson m.fl. (M) yrkade att nämnden skulle avslå förvaltningens förslag till beslut och lade fram ett eget förslag – se Reservationer nedan.

Leif Söderström (SD) yrkade att nämnden skulle avslå förvaltningens förslag till beslut och lade fram ett eget förslag – se Reservationer nedan.

Rikard Werge (L) yrkade att nämnden skulle avslå förvaltningens förslag till beslut och lade fram ett eget förslag – se Reservationer nedan.

Christer Eriksson (C) yrkade att nämnden skulle avslå förvaltningens förslag till beslut och lade fram ett eget förslag – se Reservationer nedan.

Reservationer

Olof Peterson m.fl. (M)

Förslag till beslut:

1. Att delvis godkänna förslag till remiss av Miljöprogram 2030 för Stockholms stad
2. Att därutöver anföra

Stockholm ska vara en av världens ledande städer vad gäller klimatomställning. Just därför menar Moderaterna att det är av största vikt att Stockholm bedriver ett miljö- och klimatarbete som både ger resultat och inspirerar andra städer till att ta efter. Då krävs långsiktiga och effektiva insatser för miljön och klimatet kombinerat med ökad tillväxt.

Stockholms stads miljöprogram fastslår stadens strategiska inriktning inom miljö- och klimatområdet. Genom sju konkreta mål utgör programmet också basen för flera av stadens handlingsplaner. Flera av målen i förslaget till nytt miljöprogram känns igen från det nuvarande miljöprogrammet som fastslogs av den förra grönbå majoriteten. Det visar på en tydlighet och långsiktighet inom stadens hållbarhetsarbete vilket i sin tur skapar legitimitet även utanför organisationer.

Förslaget till miljöprogram understryker behovet av samverkan, delaktighet och engagemang. Några av målsättningarna inkluderar utöver staden även handling från exempelvis näringslivet, civilsamhället, akademien och stockholmarna. Det är en viktig poäng att fler utanför stadens organisation är med och de facto gör omställningen. Men det aktualiserar även frågan kring vilka områden staden har rådighet att bestämma över.

Nytt för detta program är målet om en rättvis och inkluderande omställning. Utöver att staden ska fortsätta arbetet vad gäller klimatanpassning och att fler ska känna sig delaktiga i stadens miljö- och klimatarbete vill Moderaterna i detta även lyfta

tryggheten. Inte minst vad gäller utformningen och skötseln av det offentliga rummet. Detta eftersom det största hotet mot en rättvis och inkluderande stad i dagsläget är den omfattande otryggheten inte minst i Stockholms utanförskapsområden. Det här är anledningen till att Moderaterna i vårt budgetförslag lagt särskilda medel för städning och skötsel av det offentliga rummet – något som också bidrar till mer välmående natur och mer cirkulär avfallshantering.

Luftkvaliteten är en viktig miljöfråga – inte minst i närheten av Stockholms skolor och förskolor. Det är därför som biltrafiken behöver ställa om till att bli utsläppsfri. Vad gäller den rättvisa omställningen behöver vi dock erkänna att det finns stockholmare i behov av bil som inom de närmsta åren inte kommer ha ekonomiska möjligheter för att köpa en utsläppsfri bil. För dessa är det viktigt att inte minst stadens trafikpolitik utformas långsiktigt och att förutsättningar för omställning finns på plats innan förbud. Minst lika viktigt är det att stadens miljö- och klimatarbete i den här aspekten stämmer överens med arbetet i Region Stockholm – exempelvis vad gäller kollektivtrafiken. Att den rödgröna majoriteten i Region Stockholm fortsätter dra in både buss- och tunnelbanetrafiken från exempelvis Skärholmen är ett dåligt exempel på rättvis och inkluderande omställning.

Moderaterna står fortsatt bakom målen som tidigare antagits av staden vad gäller ett fossilfritt och klimatpositivt Stockholm 2040 samt en fossilfri organisation 2030. Det är av största vikt att Stockholms stads miljö- och klimatarbete går i linje med Parisavtalet och svensk lagstiftning. Moderaterna sätter även stor tillförsikt till EU:s Green Deal vilket är i linje med Parisavtalet och bland annat innebär att transportsektorn framgent kommer omfattas av ETS-systemet.

En allt högre andel elektrifierad vägtransport kombinerat med att Stockholm Exergis först storskaliga bio-CCS-anläggning snart är igång, innebär att stadens möjligheter att nå våra ambitiösa klimatmål aldrig tidigare varit så här goda. Vi är övertygade om att Stockholms resa mot att bli fossilfritt handlar om att hjälpa stockholmare ställa om och göra mer hållbara val. Det är därför vi är så angelägna om att skynda på utbyggnaden av inte minst den offentliga laddinfrastrukturen och möjliggöra för fler privata aktörer att sätta upp laddpunkter där det behövs. Moderaterna vill vidare att stadens elproduktion från solceller ska femdubblas till 2030 samt att handläggningstid för bygglov för solceller och bergvärme för privatpersoner halveras.

Vi ställer oss dock frågande till hur staden faktiskt ska minska stockholmarnas konsumtionsbaserade utsläpp. De egna utsläppen har staden på många sätt stor rådighet över – inte minst vad gäller

upphandling för de egna verksamheterna. Men att på kommunal nivå ha rådighet över vilka/ hur mycket varor stockholmarna konsumerar och var de väljer att åka på semester är rent utsagt varken önskvärt eller möjligt i dagsläget. Stadens miljöprogram ska ta sikte på att genomföra mer hållbara upphandlingar och inköp i de egna verksamheterna. Att stockholmarnas konsumtionsbaserade utsläpp ska omfattas av liknande mål på kommunal nivå är dömt att misslyckas och heller inte önskvärt i en öppen och frihandelsvänlig ekonomi.

Nya avfallsdirektiv och lagstiftningar har satt målet om ett resurseffektivt och cirkulärt Stockholm i nytt ljus – inte minst eftersom staden fått ett ännu större ansvar än tidigare för avfallshanteringen. Kombinerat med att möjliggöra för mer resurseffektiva och cirkulära kretslopp vill Moderaterna lyfta behovet av att staden uppfattas som framåtlutad och inlyssnande – inte minst gentemot stadens företagare vilka också ålagts ett större ansvar för avfallshanteringen. Vidare är avfallsbrottsligheten ett omfattande problem för både stadens miljöarbete och då det dessutom göder kriminella näringar. Det krockar också an i stadens mål om ett giftfritt Stockholm. Utöver flera viktiga insatser som presenterats både på nationell, regional och lokal nivå vill vi understryka behovet av fler stickprovskontroller i avfallshanteringen.

Vad gäller ett giftfritt Stockholm vill Moderaterna understryka behovet av att arbetet – inte minst vad gäller förbud – är harmoniserat med gällande lagstiftning och inte minst övriga kommuner i regionen. Arbetet behöver löpande utvärderas för att dels bedöma kostnaderna, dels bedöma att stadens normer är verkningsfulla och faktiskt ger effekt.

Förslaget till Stockholms elfte miljöprogram lyfter flera gånger att Stockholm ska vara en internationell förebild. Moderaterna vill i de delarna understryka att Stockholm också bör vara ett föregångsexempel för andra städer – både i Sverige, Europa och resten av världen – vad gäller urbant miljö- och klimatarbete. Det kräver dock att vi lyckas bevisa att hållbarhet i alla tänkbara aspekter kan kombineras med tillväxt och välstånd. Just därför är det särskilt viktigt att hela Stockholm – inte bara staden som organisation – uppfattar stadens miljö- och klimatarbete som legitimt. Annars kommer stadens mål att misslyckas och Stockholm blir en sämre stad.

Moderaterna har sedan tidigare uttryckt omfattande missnöje med hur den rödgröna majoriteten skyndat fram ett beslut för en miljözon klass 3 i centrala Stockholm. Vi oroar oss för att miljözonen snarare blir en symbolpolitisk handling snarare än ett föregångsexempel andra städer vill ta efter. Det är med andra ord ett

exempel på vad som inte borde gå i linje med Stockholms miljö- och klimatarbete.

Leif Söderström (SD)

Förslag till beslut:

- Stadsdelsnämnden avslår förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
- Stadsdelsnämnden överlämnar som svar på remissen följande:

Stockholm stad ska vara en ansvarstagande kommun som främjar social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Alla åtgärder ska vara förankrade i beprövade best-practice metoder med syftet att maximera miljövinsten/utsläppsminskningen per investerad krona.

Stockholm stad bör särskilt fokusera på att bevara grönområdena och stärka den biologiska mångfalden, samt rena våra vattendrag. Den kraftiga byggtakten och förtätningen innebär att viktiga grönområden försvinner. En grönskande stad är viktig för människors och djurs välbefinnande och skapar höga levnadskvaliteter. I detta ingår att återplantera träd i samband med att avverkning sker på grund av skadedjursangrepp eller almsjukdom. Grönytor bidrar även till klimatanpassningsprocesser, motverkar översvämningar genom att ta upp dagvatten.

Cirkularitet och återbruk kan vara befogat för vissa produkter, men för andra är kostnaden för hög till den potentiella nyttan. Åtgärder med varierande effektivitet måste ställas mot varandra i det lokala, nationella och internationella klimat- och miljöarbetet.

Frisk luft ska vara en självklarhet i Stockholm. För att nå detta krävs grönska, samt internationella samarbeten för att minska partikelutsläppen där de är som värst. Det krävs även en skärpt regelefterlevnad av miljözon klass 1. Däremot bör nya miljözoner som inkluderar andra fordon än tunga lastbilar inte införas, detta på grund av oskäligt höga samhällskostnader mätt i kvalitetsjusterade levnadsår.

Rikard Werge (L)

Förslag till beslut:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att utöver det anföra

Arbetet för klimatet och miljön är vår tids ödesfrågor. I grunden är det en frihetsfråga för kommande generationer. Stockholm ska klara sina åtaganden inom Parisavtalet men vi ska också gå i tåten så att

detta sker. Målen ska nås genom en ekonomi i tillväxt och innovation genom grön teknik. Liberalernas klimatpolitik utgår från principen om att förorenaren betalar. Stadens klimatpolitik ska stå för långsiktighet och förutsägbarhet. Spelreglerna ska vara tydliga för samhällets aktörer. Liberal klimatpolitik är inte symbolpolitik.

Det är positivt att staden nu uppdaterar sitt miljöprogram och därigenom kan både höja ambitionerna och även inkludera nya metoder och tekniker för att bidra till den gröna omställningen. Mycket av det som tas upp är steg i rätt riktning, samtidigt ser vi att mer behöver göras.

Genom koldioxidinfångning s.k. bio-CSS tar staden stora kliv mot att nå klimatpositivitet, där kraftvärmeverken i Värtan såväl som det i Lövsta avgörande. Lövstaverket behöver planeras för att göra det möjligt. Det kräver fortsatt teknikutveckling och långsiktigt samarbete mellan olika aktörer.

Att minska mängden koldioxid och skadliga partiklar i luften är en av de bästa och starkaste hälsofrämjande åtgärder vi kan göra för stadens alla invånare. Staden måste våga tänka nytt och bejaka teknikutvecklingen inom grön teknik. Här ser vi att smarta träd s.k. vertikala planteringar skulle bidra till att minska andelen skadliga partiklar i luften och därmed värna om människors och djurs hälsa. Genom att minska luftföroreningen på marknivå bidrar vi även till att sänka temperaturen under varmare väderförhållanden.

I Stockholm finns drygt 100 000 laddbara personbilar och nästan var tredje bil som var registrerad i staden under 2023 är eldriven. Närmare hälften av alla nyregistrerade bilar i staden var helelektriska utöver det en fjärdedel laddhybrider. Utvecklingen mot en fossilfri fordonstrafik ökar alltså och detta ställer en stor efterfråga på en fungerande och tillgänglig laddinfrastruktur. Detta kräver alltså att utbyggnaden av laddplatser behöver öka i högre takt än nu. Vårt mål är att 50 procent laddplatser kan uppnås 2026 och 100 procent laddplatser i innerstaden respektive 80 procent i ytterstaden 2030. Målen ska prövas i ljuset av teknikutvecklingen 2026 och tillgängliga affärsmodeller.

Liberalerna vill att mer av den elförbrukning stadens bolag och förvaltningar står för ska vara från grön och lokalproducerade källor, här bör staden se över möjligheten med att installera solceller även på fasader utöver tak och främja samt underlätta för privata investeringar i solcellspaneler.

Vi ser gärna även att staden frångår åtgärder som har låg eller ingen verkningskraft samt evidens, såsom cykeljourer och centrum för cirkularitet och istället satsar på klimatåtgärder som har en bevisad effekt. Vi ska fortsätta främja en cirkulär ekonomi och återbruk

särskilt inom bygg och infrastruktur. Större delar av befintliga hus och material ska återanvändas och därigenom minska en onödig förbrukning av resurser.

En av punkterna som programmet lyfter är att minska stockholmarnas flygresor, samtidigt noterar vi att programmet inte lyfter stadens anställda och de flygresor som görs av dem. Vi ser hellre att Stockholm går före som ett bra exempel och har skarpare mål om att minska andelen flygresor som görs av stadens personal, som man har direkt rådighet till skillnad från stadens invånare.

När det kommer till flyg, så anser Liberalerna att det är problematiskt att staden väljer gå vidare med att avveckla Bromma flygplats samtidigt som vi ser hur utvecklingen inom el- och vätegasflyg kommer göra det möjligt att ställa om flygplatsen från en fossildriven flygplats till ett klimatsmart nav för resor till och från Stockholm. Konsekvensen av avvecklingen blir istället att vi kommer se ökade resor till och från Arlanda som kommer medföra högre utsläpp.

Avslutningsvis, det ska vara lätt för stockholmarna att leva hållbart och invånarnas ekologiska fotavtryck ska minska genom incitament och goda exempel. Staden ska ge stockholmarna rätt förutsättningar och en reell chans att ställa om, där detta kräver en bättre kommunikation, lyhörddhet och dialog. Ska Stockholm lyckas med den gröna omställningen är det viktigt att alla förstår varför åtgärder behövs och hur det kommer till gagn för alla involverade. Ingen ska behöva lämnas efter när vi ställer om och genom en liberal och grön miljöpolitik så värnar vi om både individen och klimatet.

Christer Eriksson (C)

Förslag till beslut:

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföra följande

Miljön och klimatet är vår tids största ödesfrågor. Miljöarbetet måste drivas både i EU och i Sverige, såväl som lokalt här i Stockholm. Stockholm ska vara en klimatpositiv stad senast 2030 och en fossilbränslefri stad senast 2035. Staden ska vara en fossilfri organisation senast 2030 och trafiken i Stockholms innerstad ska vara utsläppsfri senast år 2030. För att målen ska kunna nås behöver vi jobba på flera fronter samtidigt, dels med ny teknik genom bolaget Stockholm Exergi som kan fånga in och lagra koldioxid, dels fasa ut fossila bränslen genom kraftfulla incitament, beteendeförändringar och energieffektiviseringar.

Det är bra att Stockholms stad uppdaterar Miljöprogrammet och det finns flera bra saker med förslaget på uppdaterat program. Men

Centerpartiet anser att flera viktiga delar saknas och på flera områden så saknas verktyg för att lyckas med åtgärderna. Det riskerar att göra Miljöprogrammet till ett hårt slag hårt i luften på områden där Stockholms stad har begränsad rådighet. I andra fall väljer man att ha hårda krav på stockholmarna, men inte att sopa rent framför egen dörr i den egna organisationen. Till exempel kan nämnas att ett av de föreslagna målen är att minska flygresorna som stockholmarna gör, men inga mål om de resor som tjänstepersoner gör – ett område där man faktiskt har rådighet. Ett annat exempel är förslaget att halvera utsläppen från konsumtion jämfört med 2019. Där har Stockholms stad relativt små möjligheter att ensamt göra så stor skillnad. Förslaget sätter alldeles för stor tilltro att genom ”samverkan” med andra myndigheter och genom ”kommunikation” lyckas ändra stockholmarnas beteenden att halvera sina utsläpp från konsumtion.

Centerpartiet vill se en folkrörelse för klimatet. En långsiktig hållbar klimatpolitik förutsätter både delaktighet och ett brett folkligt stöd. Ska vi klara omställningen i Stockholm, måste vi genomföra den på ett sätt som gör att olika människor och branscher kan känna sig involverade; att alla känner att de blir vinnare om de deltar i klimatomställningen. Delaktigheten skapar grunden till samhällsförändringarna. Alternativet – en omställning som bara omfattar vissa, men där andra grupper ställs utanför eftersom de inte har råd eller möjlighet att ställa om – riskerar att leda till motreaktioner, kortsiktiga svängningar i politiken och bristande långsiktighet. I stället för klimatomställning får vi politikomsvängning.

Det handlar om människors möjlighet att pendla klimatsmart till jobbet, skjutsa barnen till fritidsaktiviteter och åka till mataffären. Det handlar om att minska elräkningar och om att den energi vi använder ska vara klimatsmart. Det handlar om att det ska vara lönsamt att välja klimatvänligt i butiken. Det handlar om det ska vara lätt att göra rätt.

Med det liggande förslaget riskerar Stockholm att få en ineffektiv miljö- och klimatpolitik. Istället för att, som majoriteten gör, med breda penseldrag basunera ut vad menas med klimaträttsvisa borde mer fokus läggas på att ta fram siffersatta mål och indikatorer som kan minska Stockholms utsläpp. Många viktiga punkter saknar helt siffersatta mål.

Centerpartiet tycker också att programmet saknar konkreta mål om hur mycket koldioxid som ska fångas in genom bio-CCS för att minska utsläppen. Det kommer inte att räcka att förlita sig på att enbart teknikutveckling, men för att få ner Stockholms samlade utsläpp är Bio-CCS ett jätteviktigt verktyg som borde ges mer utrymme i miljöprogrammet.

Inom miljöpolitiken delar Centerpartiet flera av delarna som ingår i miljöprogrammet, att förbättra den biologiska mångfalden, kraftigt minska luftföroreningarna, fasa ut den onödiga plasten och skapa en giftfri vardag i Stockholm. Däremot saknar miljöprogrammet hantering av ett av stadens stora miljöproblem: hantering av snödumpning. Redan 1999 förbjöds snötippning i vatten i Miljöbalken. Eftersom snö innehåller föroreningar i huvudsak från trafik och eftersom syftet med snöröjning är att göra sig av med snön klassas snö som avfall. Bara vid Norr Mälarstrand beräknas att snöavfallet under en genomsnittlig vinter bidrar till 2.4 – 8 kg koppar och 0.8 – 2.6 kg bly. Många storstäder i världen har slutat dumpa snö i sina vatten och istället hittat långsiktiga kontrollerade lösningar på land, som visserligen inte är oproblematiskt. Det finns även alternativ till landdepåer.

Ett ytterligare område som förslaget om Miljöprogrammet vittnar om är en oförståelse bland de styrande kring matens roll i den hållbara omställningen. I fina ord skriver man om att mer närodlat är bra för både klimatet och livsmedelssäkerheten. Men när det kommer till kritan så struntar man i den konkret och lägger inte fram några mätbara mål. Jämför man med ekologiska livsmedelsprodukter har målet satts till 70 procent. Centerpartiet tycker att ett stadsövergripande mål om hundra procent svenskt vid matupphandling, där så är möjligt, behövs. För de produkter där det inte är möjligt med svenskt borde 100 procent ekologiskt vara målet. Dessutom tycker vi att Miljöprogrammet borde ta fram initiativ för att öka andelen viltkött. Ur ett klimat- och hälsoperspektiv innebär köttet kortare transporter samt att köttet är fritt från antibiotika, färgämnen, nitrit och andra tillsatser. Centerpartiet måste även beklaga att bland de 132 remissinstanser som styret har valt att skicka miljöprogrammet till så finns inte några av de viktigaste samhällsaktörerna inom livsmedel och matproduktion såsom LRF, Lantmännen och Livsmedelsföretagen med.

Centerpartiet vill att Stockholm ska vara världsledande i det globala arbetet med att förverkliga Parisavtalet. Miljöprogrammet spelar en avgörande roll för att nå detta. Därför tycker vi att den bör skickas tillbaka till ritbordets.

Handlingar i ärendet

- FAR 2024/298-2 (Godkänd - R 1) Miljöprogram 2030 för Stockholms stad
- FAR 2024/298-1.2 KS2023/682 Bilaga 1

§ 9**Revidering av riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning, remiss, KS 2024/396**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

FAR 2024/295

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av förslag till revidering av riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning.

Sammanfattning av ärendet

Ärendeansvaret för fördelning av individärenden mellan stadsdelsnämnderna regleras idag i tre verksamhetsområden, individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning. Syftet med riktlinjerna är att underlätta ansvarsfördelningen mellan stadsdelsnämnderna.

Revideringen har gjorts av socialförvaltningen och äldreförvaltningen i samarbete med juridiska avdelningen på stadsledningskontoret och har främst reviderats genom kompletterande skrivningar, ändrad dispositionen, nya stycken har lagts till för att öka användarvänligheten och gammal oriktig information har tagits bort. Revideringen är gjord för att stämma överens med aktuell lagstiftning och beslut från kommunfullmäktige.

Förvaltningen svarar med punkter där förtydliganden önskas.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Leif Söderström (SD) yrkade att nämnden skulle delvis avslå förvaltningens förslag till beslut och lade fram ett eget förslag - se Reservation nedan.

Reservation

Leif Söderström (SD)

Förslag till beslut:

1. Att delvis avslå förvaltningens förslag till beslut
2. Att texten i punkt 3.2.3 förtydligas.
3. Att föreslagen revidering i punkt 3.2.4 utgår och texten behålls i den ursprungliga formuleringen - kvinna/kvinnor/hon.
4. Därutöver anföra följande:

Endast personer med kvinna som biologiskt kön kan genomgå kroppslig graviditet och därigenom föda barn. Personer med biologiskt manligt kön saknar kroppsliga förutsättningar för graviditet och kan därför inte föda barn. Begreppet person kan därför inte användas som könsnära identitetsmarkör i samband graviditet, då graviditet är en förutsättning för att barn ska kunna komma till världen. Viljan om ett inkluderande ord kommer att skapa förvirring och harmoniserar inte med begreppspraxis hos övriga myndigheter.

Handlingar i ärendet

- FAR 2024/295-1.1 Tjänsteutlåtande - Revidering av riktlinjer för ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning
- FAR 2024/295-1.2 Bilaga - Förslag Riktlinjer Ärendeansvar mellan stadsdelsnämnderna inom individ- och familjeomsorgen, äldreomsorgen och omsorgen om personer med funktionsnedsättning

§ 10**Motion, M om ett modernt och tillgängligt
föräldraskapsstödsprogram i grundskolan**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

FAR 2024/327

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av en motion från Andréa Hedin, Moderaterna, om ett modernt och tillgängligt föräldraskapsstödsprogram i grundskolan.

Sammanfattning av ärendet

I en motion till kommunfullmäktige föreslår Andréa Hedin (M) att relevanta föräldraskapsstödsutbildningar ska anpassas i syfte att kunna hållas i, och tillsammans med, grundskolorna för att öka antalet deltagande föräldrar. Samtliga föräldrar med barn i högstadiet ska genom skolorna och i samarbete med socialtjänsten erbjudas föräldraskapsstödsutbildning. Motionären föreslår även att detta ska provas som ett pilotprojekt på utvalda grundskolor.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslagen och vill lyfta att det redan finns en pågående dialog tillsammans med en del skolor i Farsta om ett samarbete gällande föräldraskapsstödsprogram. På kort sikt kan det dock innebära större ekonomiska kostnader och personalresurser för förvaltningen att erbjuda föräldraskapsstödsutbildning för alla föräldrar, men att det på lång sikt kan gynna barn, unga, föräldrar och samhället.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Olof Peterson m.fl. (M) yrkade att nämnden skulle avslå förvaltningens förslag till beslut och lade fram ett eget förslag – se Reservation nedan.

Reservation

Olof Peterson m.fl. (M)

Förslag till beslut:

1. Att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra

Moderaterna ser positivt på att det redan finns en pågående dialog mellan Farsta stadsdelsförvaltning och en del skolor i Farsta om ett samarbete gällande föräldraskapsstödsprogram. Det är också glädjande att förvaltningen delar vår bild kring de långsiktiga positiva effekterna av att fler föräldrar stärks i sitt föräldraskap.

För att öka antalet deltagande föräldrar behöver Stockholms stad pröva nya arbetssätt och vi föreslår att föräldrastöd i anslutning till skolans organisation skulle kunna vara en väg. Det finns goda exempel ibland Stockholms grundskolor där man givit utbildningen i samma format som föräldramöten, det vill säga klassvis och med stor möjlighet till dialog både med skolans personal och mellan föräldrarna sinsemellan. Detta format har resulterat i hög föräldranärvaro, relationsbyggande föräldrar sinsemellan och ökad tillit.

I Stockholms stad skulle utbildningen fortsatt kunna hållas av exempelvis skolsocionomer, fältassistenter, föräldrarådgivare, socialsekreterare eller familjebehandlare men det behöver ske i nära dialog med skolan och gärna med närvaro av lärare och skolläda.

Det är alltför vanligt att närvaron av socialtjänsten vid föräldramöten idag är beroende av individuella kontakter istället för att vara en integrerad del av utbildningsplanen eller befintliga insatser kopplat till föräldrastödsprogram. Detta fenomen förstärks ofta av hög personalomsättning och arbetsbelastning inom socialtjänsten. Genom att skapa tydliga rutiner för samarbete kan vi avhjälpa denna brist och ge rektorerna det stödde behöver för att främja en trygg och säker miljö för eleverna och samtidigt försäkra en trygg uppväxt i hemmet.

Moderaterna anser att ett tillgängligt och i skolan integrerat föräldraskapsstödsprogram i slutändan kommer att avlasta såväl skol- som socialtjänstpersonal när antalet konflikter minskar i takt med att fler vuxna är stärkta i sitt föräldraskap.

Handlingar i ärendet

- FAR 2024/327-1.1 Motion om ett modernt och tillgängligt föräldraskapsstödsprogram i grundskolan
- FAR 2024/327-3 (Godkänd - R 1) Motion om ett modernt och tillgängligt föräldraskapsstödsprogram i grundskolan

§ 11**Motion (L) om fler biståndsbedömda trygghetsboenden för äldre**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

FAR 2024/208

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på en motion från Jan Jönsson, Liberalerna, om fler biståndsbedömda trygghetsboenden för äldre.

Sammanfattning av ärendet

Jan Jönsson (L) föreslår i en motion till kommunfullmäktige utbyggnad av biståndsbedömda trygghetsboenden. Han menar att de biståndsbedömda trygghetsboendena för äldre behöver utökas då de utgör ett viktigt boendeanternativ till ordinärt boende och heldygnsvård på vård- och omsorgsboende.

Förvaltningen anser att den fortsatt prioriterade boendeformen i staden, för äldre, ska vara icke biståndsbedömda trygghetsboenden, seniorbostäder. Seniorbostäder är den boendeform som dels ligger i linje med den nya socialtjänstlagens intentioner om tidiga insatser och fler icke biståndsbedömda alternativ, dels utgör den boendeform som har bäst förutsättningar för att möta de äldres behov av tillgängliga, ändamålsenliga bostäder med närhet till kollektivtrafik, service och med rimliga hyror.

I pensionärsrådets synpunkter på motionärens förslag framgår att de liksom förvaltningen anser att icke biståndsbedömda trygghetsboenden, seniorbostäder, är den boendeform som behöver prioriteras för en utbyggnation inom staden.

Förvaltningen gör bedömningen, utifrån ovanstående resonemang, att en satsning på fler biståndsbedömda trygghetsboenden inte är ändamålsenligt och anser att staden fortsatt ska fokusera på utbyggnaden av seniorbostäder.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Rikard Werge (L) yrkade att nämnden skulle avslå förvaltningens förslag till beslut och lade fram ett eget förslag – se Reservation nedan.

Reservation

Rikard Werge (L)

Förslag till beslut:

1. Bifalla motionen
2. Därutöver anföra följande:

Vi tackar förvaltningen för svar på remissen från kommunstyrelsen. Motionen från Jan Jönsson, Liberalerna, har bl.a. ambitionen att genomföra en utredning, en marknadsanalys och behovsbedömning genom att skicka den på remiss från Kommunstyrelsen till stadsledningskontoret, Farsta stadsdelsnämnd, Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms Stadshus AB, Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd och PRO för svar angående möjlig utveckling av trygghetsboende för människor i åldern 85+. Motionen innebär även att utreda om lov-system för biståndsbedömda trygghetsboenden genom att privata aktörer kan etablera sig för detta. Samt att se över riktlinjer för biståndsbedömning i syfte att bevilja trygghetsboende.

Statistik enligt Farsta stadsdelsförvaltning påvisar dock enligt uppgifter från Boverket att 23 kommuner uppgav att de har inrättat biståndsbedömt trygghetsboende år 2022. Av resterande 253 uppgav 44 att boendeformen behövs och 125 att de inte ser något sådant behov. Farsta stadsdelsförvaltning och pensionärsrådet pekar i sitt svar på remissen sammanfattningsvis med hela handen mot utbyggnad av seniorbostäder och icke biståndsbedömda bostäder.

Liberalerna har länge drivit frågan om äldres rätt till ett tryggt och anpassat boende, dels som en grundläggande trygghetsfråga inför åldrandet och dels som en hälsofrämjande åtgärd som på sikt gynnar samhället som helhet.

På nationell nivå har man konstaterat att det saknas en bra form av mellanboende och man har därför skrivit in i socialtjänstlagen att kommunerna kan tillhandahålla biståndsbedömda trygghetsboenden, som är till för äldre som behöver bo i ett boende med ett visst mått av omsorg närvarande, men utan behov av heldygnsomsorg. Stadens servicehus har här varit det som närmast liknar detta men dessa är generellt i dåligt skick och det finns behov för fler platser av god kvalitet.

Med bakgrund av detta anser Liberalerna att denna utredning först behöver genomföras som underlag för fortsatt utveckling av alternativa boendeformer i Stockholms stad som helhet. Liberalerna vill samtidigt värna om att människor själva ska kunna välja

boendeform och ser biståndsbedömda trygghetsboende som ett intressant alternativ som staden noggrant behöver överväga även om det säkerligen ser olika ut i Stockholms stadsdelar.

Handlingar i ärendet

- FAR 2024/208-2 (Godkänd - R 1) Motion om fler biståndsbedömda trygghetsboenden för äldre
- FAR 2024/208-3 Synpunkter från pensionärsrådet - Motion av Jan Jönsson (L) om fler biståndsbedömda trygghetsboenden
- FAR 2024/208-1.1 Motion om fler biståndsbedömda trygghetsboenden för äldre

§ 12**Motion om att inrätta Näringslivsforum Stockholm, KS
2024/130**

Svar på remiss från kommunstyrelsen

FAR 2024/294

Beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande, till kommunstyrelsen som svar på en motion från Nike Örbrink, Kristdemokraterna, om att inrätta ett Näringslivsforum i Stockholms stad.

Sammanfattning av ärendet

Nike Örbrink beskriver att Stockholms företagsklimat är avgörande för hela Sverige och utgör landets ekonomiska motor och att Kristdemokraterna var med och tog fram stadens första näringslivspolicy.

Nike Örbrink menar att det behövs ett komplement till stadens näringslivspolicy, i form av ett Näringslivsforum som ett råd under kommunstyrelsen.

Stadsledningskontoret har i uppdrag att revidera stadens styrdokument i näringslivsfrågor, Stockholms stads näringslivspolicy 2020–2024, under innevarande år. Förvaltningen vill invänta den reviderande näringslivspolicyn innan vidare ställningstagande i frågan.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningens förslag.

Handlingar i ärendet

- FAR 2024/294-3 (Godkänd - R 1) Motion av Nike Örbrink (KD) om att inrätta Näringslivsforum Stockholm
- FAR 2024/294-1.1 Motion om att inrätta Näringslivsforum Stockholm

§ 13

Delegering vid avrop från centralt tecknade ramavtal och gemensamma ramavtal

FAR 2024/488

Beslut

Stadsdelsnämnden delegerar till stadsdelsdirektören att utan beloppsgränser kunna avropa varor och tjänster från centrala och gemensamma avtal som nämnden omfattas av.

Liksom tidigare ska samtliga avtal inklusive avropsavtal som stadsdelsdirektören tecknar och som omfattar belopp över 5 PBB per år och 21 PBB under avtalstiden anmälas till stadsdelsnämnden.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt förvaltningen förslag.

Handlingar i ärendet

- FAR 2024/488-1 (Godkänd - R 1) Delegering vid avrop från centralt tecknade och gemensamma ramavtal

ANMÄLNINGSÄRENDEN

§ 14

Ordförandens och stadsdelsdirektörens beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden

FAR 2023/949

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger förvaltningens sammanställning över beslut enligt delegering och övriga anmälningsärenden till handlingarna.

Sammanfattning av ärendet

I ärendet redovisas beslut som nämndens ordförande och stadsdelsdirektören har fattat enligt delegering, samt övriga anmälningsärenden.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle lägga sammanställningen till handlingarna.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt ordförandens förslag.

Handlingar i ärendet

- FAR 2023/949-9 (Godkänd - R 1) Anmälningsärende till juninämnden

§ 15
Protokoll från trygghetsberedningen 15 maj 2024
FAR 2024/351

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger protokollet från trygghetsberedningens sammanträde den 15 maj till handlingarna.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle lägga protokollet till handlingarna.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt ordförandens förslag.

Handlingar i ärendet

- FAR 2024/351-2 2024-05-15 protokoll justerat TB

§ 16

Protokoll från pensionärsrådet den 3 juni 2024

Publiceras när protokollet är justerat

FAR 2024/23

Beslut

Stadsdelsnämnden lägger protokollet från pensionärsrådet den 13 maj 2024 till handlingarna.

Förslag till beslut

Ordföranden yrkade att nämnden skulle lägga protokollet till handlingarna.

Beslutsgång

Nämnden beslutade enligt ordförandens förslag.

Handlingar i ärendet

- FAR 2024/23-16 Protokoll 2024-06-03
- FAR 2024/23-15 Protokoll 2024-06-03 bilaga

ÖVRIGT

§ 17

Nämndens frågor och information från förvaltningen

Följande skrivelser lämnades in:

Skrivelse om tillgängligheten till våra förskolegårdar

Olof Peterson m.fl. (M), Rikard Werge (L), Christer Eriksson (C)

Skrivelse om stöd till barn med NPF-diagnoser

Olof Peterson m.fl. (M), Christer Eriksson (C)

Skrivelse om behovet av stärkt skydd och stöd för socialtjänstens medarbetare

Rikard Werge (L)

Beslut

Nämnden uppdrog åt förvaltningen att bereda skrivelserna till ett kommande sammanträde.

Tf stadsdelsdirektör Therése Grahn lämnade följande information:

- Vår hemtjänst har sedan den 1 juni nattpatrull i egen regi efter många år med en underleverantör. Farsta kommunala hemtjänst samarbetar med Skarpnäcks kommunala hemtjänst och utför hemtjänst åt båda stadsdelarna nattetid.
- I lördags var det We love Farsta och det var en fantastisk festival som spred glädje och hopp. Förvaltningen deltog och spred information om våra verksamheter och om alla aktiviteter som erbjuds i sommar.
- Nu är rekryteringen av en ny miljö- och klimatsamordnare klar och den 9 september börjar Lotta Hansson hos oss på heltid. Lotta är biolog och har en lång erfarenhet av att ha arbetat med miljö- och klimatfrågor, närmast i rollen som klimatstrateg vid Salems kommun. Lotta tidigare även jobbat närmare tjugo år inom Stockholms stad med miljö- och klimatfrågor vid såväl stadsdelsförvaltning, fackförvaltning och på stadsledningskontoret, bland annat som projektledare för Stocket återbruk vid serviceförvaltningen och som biträdande projektledare för hållbara Järva vid miljöförvaltningen.

**MYNDIGHETSUTÖVNING – SLUTEN DEL AV
SAMMANTRÄDET**

Farsta stadsdelsnämnd 13/6–24

Nämndens frågor och information
från förvaltningen

Ärende 17

Olof Peterson m.fl. (M)
Rikare Werge (L)
Christer Eriksson (C)

Skrivelse: Tillgängligheten till våra förskolegårdar

På föregående nämnd (23/5) väckte ett medborgarförslag en bredare fråga om tillgängligheten till våra förskolegårdar utanför förskolornas öppettider. Formellt sett så är dessa inte allmänna parker varför de inte ingår i stadens planer och styrdokument som övriga lekparken gör. Icke desto mindre används de dock av våra invånare. Våra förskolegårdar är en stor tillgång och kan utgöra ett bra komplement till redan existerande lekparken.

Användning av gårdarna av andra än förskolans verksamhet är dock inte helt problemfritt. En ökad användning och ett ökat slitage innebär både en kostnad och mer jobb för förskolans personal som kan komma att behöva städa gården när förskoledagen startar.

Med anledning av detta skulle vi vill ställa följande frågor:

1. Är Farsta stadsdelsnämnds förskolegårdar som drivs i stadens regi tillgängliga för allmänheten?
2. Är den spontana användningen av våra förskolegårdar utanför förskolans öppettider något som stadsdelsförvaltningen och förskoleverksamheterna planerar för?
3. Vad finns det för åtgärder som skulle behöva göras för att våra förskolegårdar formellt skulle kunna öppnas upp för allmänheten?

Farsta stadsdelsnämnd 13/6–24

Nämndens frågor och information
från förvaltningen

Ärende 17

Olof Peterson m.fl. (M)
Christer Eriksson (C)

Skrivelse om stöd till barn med NPF-diagnoser

Barn med NPF-diagnoser har vanligtvis behov av extra stöd i skolan eller särskilda resurser för att kunna få en fullvärdig skolgång. Många föräldrar upplever att kontakten med skolan och staden kan vara svårnavigerad. Utbildningsnämnden har ansvaret för skolan i Stockholms stad, men många föräldrar har också kontakt med stadsdelsnämnderna i ärenden som gäller deras barn.

Med anledning av detta vill vi ställa följande frågor:

1. Hur ser kontakten mellan Farsta stadsdelsförvaltning och utbildningsförvaltningen ut rörande enskilda barn och unga placerade eller i kontakt med vår individ- och familjeomsorg?
2. Har Farsta stadsdelsförvaltning uppföljning och kontakt med utbildningsförvaltningen rörande dessa barn och unga?
3. Har familjer med barn med NPF-diagnoser som inte får insatser från vår socialtjänst möjligheter att få stöd i dialogen med skolan?

Farsta stadsdelsnämnd
2024-06-13

Ärende 17

Nämndens frågor och
information från
förvaltningen

Dnr:
Rikard Werge (L)

Skrivelse om behovet av stärkt skydd och stöd för socialtjänstens medarbetare

Socialtjänsten är en välfärdsservice och ett skyddsnet för personer i behov av stöd. Men tyvärr är hot mot socialsekreterare vanligt förekommande. Hoten blir dessutom allt grövre och det blir mer sällsynt att få upprättelse. En undersökning gjord av Akademikerförbundet SSR bland socialsekreterare som arbetar i utsatta områden visar att 66 procent av socialsekreterarna har utsatts för hot i sitt arbete, närmare en av fem hotas återkommande i sitt arbete. Det riskerar i sin tur att drabba de som socialtjänsten ska skydda, om socialsekreterare undviker att ta beslut på grund av rädsla för repressalier. Exempelvis kan ett barn som behöver omhändertas för att komma bort från en våldsam förälder i värsta fall bli kvar i hemmet.

I den grönbå majoriteten föregående mandatperiod genomförde Liberalerna en riktad satsning för att samtliga stadsdelar skulle ha en kvalificerad säkerhetssamordnare med ansvar för just hot och våld mot stadens medarbetare. Det är ett arbete som på inget sätt kan anses vara klart, vilket framgår med all tydlighet av bland annat undersökningen från SSR. Vi vill därför rikta en uppmaning till den rödgröna majoriteten att inte slå av på takten vad gäller arbetet med stärkt skydd och stöd för socialtjänsten. Det kan aldrig accepteras att hot hör till vardagen för socialsekreterare.

Flera av de förändringar som krävs för att öka skydd och stöd för socialtjänstens medarbetare handlar om lagändringar. Men det finns möjliga kommunala åtgärder i tillägg vad gäller regelverk som exempelvis en policy om att alltid polisanmäla hot, samordnade stödinsatser för utsatta medarbetare, skyddsåtgärder m.m.

Med anledning av ovanstående vill Liberalerna ställa följande frågor:

1. Hur ser stadsdelsförvaltningens arbete ut vad gäller att stärka skydd och stöd för socialtjänstens medarbetare som utsatts för hot och våld?
2. Har Farsta stadsdel en kvalificerad heltidsanställd säkerhetssamordnare för att hantera hot och våld mot medarbetare?
3. Har Farsta stadsdels socialtjänst som rutin att chefer eller även i vissa fall sociala delegationen står för polisanmälan vid hot och våld mot socialsekreterare?
4. Har socialtjänsten i Farsta stadsdel en nolltoleranspolicy där varje hot polisanmäls?

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Agneta Carina,Linnman	2024-06-17
Claes Olof Emanuel,Peterson	2024-06-17
Laura Kaneli,Roselli	2024-06-18